

**שילוב צ'אט מבוסס AI כמורה בשיעור תכנות לסטודנטים
لتואר ראשון במדעי המחשב
(מאמר קצר)**

אלומה אפל

מיטל אמזלאג
HIT מכון טכנולוגי חולון
Meitalam@hit.ac.il

אלומה אפל

הילם HIT מכון טכנולוגי חולון
Alumappel@gmail.com

אילת בוטמן

אילת בוטמן
HIT מכון טכנולוגי חולון
Ayeletb@hit.ac.il

ערן אהרוןסון

ערן אהרוןסון
HIT מכון טכנולוגי חולון
Eran@hit.ac.il

**Integration of AI-Powered Chat as Primary Instructor in
Undergraduate Computer Science Programming Courses
(Short Paper)**

Aluma Appel

HIT Holon Institute of Technology
Alumappel@gmail.com

Meital Amzalag

HIT Holon Institute of Technology
Meitalam@hit.ac.il

Eran Aharonson

HIT Holon Institute of Technology
Eran@hit.ac.il

Ayelet Butman

HIT Holon Institute of Technology
Ayeletb@hit.ac.il

Abstract

With the advancement of artificial intelligence technologies, there is an increasing need to examine their impact on learning and teaching processes. This study investigated the using generative artificial intelligence (GenAI) based chat on programming learning among novice undergraduate computer science students. The research focused on examining the impact on academic achievements and learning experience. The study was conducted using a quantitative approach, and included two groups: an experimental group that experienced learning through GenAI-based chat and a control group that learned using the traditional method. The findings showed no significant difference in academic achievements between the two groups, but the experimental group demonstrated a significant reduction in learning time. The research points to the potential of GenAI to improve learning efficiency in programming, and contribute to understanding the effects of AI technologies on learning processes in higher education and provide important insights regarding their integration into future curricula, while emphasizing the importance of preparing students for the judicious use of AI tools in the learning process.

Keywords: Generative AI (GenAI), Computer Science Education, AI-Powered Chat.

תקציר

עם התפתחות טכנולוגיות בינה מלאכותית, עולה הצורך לבחון את MERCHANTABILITY של שילוב בתהילכי (GenAI) למידה והוראה. מחקר זה בוחן שילוב של צ'יאט מוביל בינה מלאכותית גנרטיבית (GenAI) בלמידה תכנות בקורס סטודנטים מתחנלים לktorאת תואר ראשון במדעי המחשב. המחקר נערך בגישה כמותנית, וכלל שתי קבוצות: קבוצת ניסוי שהתנסתה בלמידה באמצעות GenAI וקבוצת ביקורת שילמה באמצעות השיטה הפרונטלית המסורתית. שתי הקבוצות יצרו מושגים בין-личיים. ממצאי המחקר הראו כי אין הבדל מובהק בהישגים האקדמיים בין שתי הקבוצות, אך קבוצת הניסוי למידה את מושגים התכנים בזמן הקצר משמעותית מקבוצת הביקורת. המחקר מצביע על הפוטנציאל של GenAI לשפר את יכולות הלמידה בתחום התכנות. תוצאות המחקר תורמות להבנת MERCHANTABILITY של טכנולוגיות AI בלמידה בתוכנה לגיבוי אופן שילובן בתוכניות לימודים עתידיות.

ambilות מפתח: בינה מלאכותית גנרטיבית (GenAI), הוראה ולמידה תכנות, הישגים לימודים, השכלה גבוהה.

שילוב בינה מלאכותית יצירנית (GenAI) בהוראה תכנות

תכנות הוא התהליך של עיצוב ויצירת סדרת הפעולות (קוד) שיכולים להיות מבוצעות על ידי מחשב על מנת לבצע שימושה ספציפית או לפחות בעיה. זה כולל כתיבה, בדיקה, איתור תקלות קוד ותחזוקת קוד המקורי של תוכניות מחשב באמצעות שפות תכנות (Medeiros et al., 2019; Nelson et al., 2017). הוראה תכנות (עם דגש על הוראה מתחנלים) משלבת למידה של שפה חדשה, ולמידה של כישורי פתרון בעיות וחשיבה אלגוריתמית ברמה גבוהה (Medeiros et al., 2019).

גישה הוראה המשמה את הלומד במרכזו הופכת לפופולרית יותר ויוצרת בתהילכי למידה (Robins et al., 2003). בתחום לימודי התכנות, היא מאפשרת למידה מותאמת אישית לומד, אשר בא לידי ביטוי בדרגת הקושי של התרגולים, מתן משוב אישי על מנת ללמידה על הביצועים של כל לומד והסתאמות קצב הלמידה (Nelson et al., 2017; Pears et al., 2007; Robins et al., 2003), לשם הטמעת גישה זו ניתן להיעזר במבנה מלאכותית יצירנית (GenAI), מדובר על טכנולוגיות השיכוך לתת-תחומי לבנייה מלאכותית שמתמקד ביצירת תוכנים חדשים (Cao et al., 2023). בהקשרים לימודים, טכנולוגיה זו מאפשרת מתנות, טקסט, אודיו ותמונות מידע אחרות (Bahroun et al., 2023). לחישובים יצרנית, ובעצם מאפשרת ליצור מתן משוב אישי מיידי לומד, התאמה של קצב הלמידה ודרגת הקושי לצורה אישית, ובעצם מאפשרת פרטונליזציה של הלמידה (Kazemitaabari, 2023). עד כה, מחקרים שבחנו שימושם במבנה מלאכותית יצירנית במהלך תכנות הציגו תוצאות מעורבות. Kazemitaabari (2023) מצאו שיפור מובהק ביצועי התלמידים בששתמשו במכלול קוד מבוסס בינה מלאכותית, בעוד Prather ושות' (2024) הראו שמתוכננים מתחנלים תופסים כלים כמו GitHub Copilot כਮסייעים לכתיבת קוד מהירה, אך מביעים חשש לגבי הבנת הקוד והישענות יתר על הכללי.

סקירת הספרות מצבעה שעל אף השימוש ההולך וגובר במבנה מלאכותית גנרטיבית (GenAI) בסביבות למידה, קיימן מחסור במחקר כמווף הבחן את ההשפעות היישירות של GenAI כמורה חלופי בהוראה תכנות אקדמית. המחקרים הקיימים עוסקים בעיקר בשימושים נלוויים של GenAI ככלי עוזר ללמידה או לכתיבת קוד, ולא נבחנה במדוקדק החלפת המרצה המסורתית בציגאות מושגים של GenAI כחלק מתוכננות הלימודים בכיתה. מטרת המחקר הנוכחי היא למלא את החסר על ידי בחינת ההשפעות המכניות של שילוב צ'יאט מוביל GenAI כחלופה להוראה מסורתית של מרצה, תוך מידה ישירה של הישגים אקדמיים וזמן למידה בקרב סטודנטים מתחנלים במדעי המחשב.

שאלות המחקר

1. האם קיימים הבדלים בהישגים בין סטודנטים מתחנלים לתכנות (Novice programmers) בתואר ראשון שלמדו לצורה מסורתית לסטודנטים שלמדו דרך צ'יאט מוביל GenAI?
2. אילו שימושים לימודים-ב-GenAI מבצעים סטודנטים מתחנלים לתכנות (Novice programmers) בתואר ראשון?
3. האם קיימים קשר בין ניסיונות של סטודנטים-ב-AI למטרות לימודיות לבין הישגים לאחר פעילות מידיה באמצעות צ'יאט מוביל GenAI?

מетодולוגיה

המחקר מבוסס על גישה כמותית, המאפשרת איסוף נתונים מדידים על הישגי הסטודנטים והרקע שלהם בעולם התוכן (Creswell & Clark, 2017).

אוכלוסיות המחקר

אוכלוסיית המחקר כוללת 66 סטודנטים לתואר ראשון במדעי המחשב בשנותם הראשונות, שלמדו בקורס "סדנה متקדמת בתכנות" בסמסטר השני ללימודיהם. הסטודנטים חולקו לשתי קבוצות: קבוצת ביקורת (34 משתתפים) וקבוצת ניסוי (32 משתתפים). ניתן לראות את מאפייניה הקבוצות בטבלה 1.

טבלה 1. מאפייני הקבוצות

בעלות ידע קודם בתוכנות	נכחות פרונטלית בכיתה	התפלגות מגדרית				ח	הקבוצה
		SD	M	גברים	נשים		
94%	73.5%	2.4	23.9	70%	30%	34	ביקורת
97%	75%	1.9	24.3	62%	38%	32	ניסוי

מטבלה 1 ניתן לראות כי אין הבדל משמעותי במאפייניהם בין קבוצת הניסוי לבין קבוצת הביקורת.

הליך המחקר

במחקר זה הסטודנטים חולקו לשתי קבוצות: קבוצת ניסוי וקבוצת ביקורת. קבוצות אלו התבססו על החלוקה הרנדומלית של הסטודנטים לכיתות לימוד במהלך הסמסטר, כאשר כיתה אחת נבחרה להיות קבוצת הניסוי. קבוצת הניסוי השתתפה בשיעור שהושב משיעור הרצאה רגיל לשיעור אינטראקטיבי הכלול בספר ראשון על המחקר והשימוש ביציאט. הספר זה לווה בפתח למידה שמטרתה הייתה להציג לסטודנטים את שלביים השונים בלימוד התיכנים הנדרשים וליצור מסגרת ברורה של היקף החומר אותו הסטודנטים חשובו לצין כי ההיקף והתכנים היו זמינים בשתי הקבוצות. הסטודנטים בקבוצת הניסוי התבקו להזין פרופט ראשון שכתב מראש על ידי החוקרת ומרצה הקורס לשיחה עם היציאט. פרופט זה אפשר נקודת התחלה זהה לשיחות של כל הסטודנטים לא התבוסות על מיזוגנות בכתיבת פרופט. לאחר הזנת הפרופט הסטודנטים התבקו למבצע למידה עצמית של תוכן השיעור, תוך אפשרות לעבוד ביחידים או בזוגות, לפי בחירתם.¹ קבוצה זו הונחה על גוגל Gemini של גוגל עקב קרייסטו של ChatGPT ביום הניסוי. הסטודנטים מקיבוצת הניסוי סיימו את הלמידה של התיכנים במהלך שיעור אחד, ואילו, קבוצת הביקורת במשך שיעור וחצי. בעשר הדקות לאחרונה של השיעור שתי הקבוצות התבקו למלא באופן בוון לביקורת הבנת התיכנים שלמדו. דוגמה לשאלות שהיו בוחן ניתן לראות באIOR מס' 1. לאחר סיום המענה על הבוחן שתי הקבוצות התבקו למלא שאלון מקוון. ניתן לראות פירוט על השאלון בטבלה מס' 2.

כלי המחקר

בוחן: הבוחן כלל 19 שאלות סגורות הכוללות רמות קושי משתנות. ציון המענה על הבדיקה נע על סקלה בין 0-100. שאלות הבוחן נכתבו על ידי החוקרת ומרצה הקורס. ניתן לראות דוגמה לשאלות הבוחן באIOR מס' 1.

¹ לצפיה בתכני השיעור שניתנו לסטודנטים ניתן להיכנס ל קישור: <https://idf-interactive.com/FinalProjectSiteAluma/>

<p style="text-align: right;">* מה עשוה התוכנית?</p> <p>☐ קולית סדרה חשבונית מהמשתמש וסדרת אותה בקובץ "series.txt".</p> <p>☐ מחשבת ומדפסה סדרה חשבונית על המסך.</p> <p>☐ כונבת סדרה הנדסית לקובץ בשם ".series.txt".</p> <p>☐ מבצעת סדרת פעולות חשבניות על מספרים וככפילה כל מספר בתוך הסדרה במספר 2.</p> <p>☐ כתובה סדרה חשבונית לקובץ בשם "series.txt", בהתחשב עם נתונים שהמשתמש הזין.</p>
<p style="text-align: right;">* מה מטרת הפקודה הבאה בקובץ הנתון?</p> <pre>fopen("series.txt", "w");</pre> <p>☐ לסדר את הקובץ "series.txt";</p> <p>☐ לקרוא את הקובץ "series.txt".</p> <p>☐ ליזור קובץ חדש בשם "series.txt" לכתיבתה.</p>

איור 1. דוגמה לשאלות לבדיקת הבנת הלומדים בבודח

שאלון: השאלון כולל שאלות סגורות ושאלות פתוחות והכיל את החלקים הבאים: מידע דמוגרפי, ידע קודם בתכנות, ניסיון קודם בשימוש ב-AI, שאלות על פעילות הלמידה שהם ביצעו, בחינת שביעות הרצון מהלמידה ושאלות פתוחות על חווית הלמידה. השאלות שבחנו את הניסיון הקודם של הסטודנטים בשימוש GenAI נלקחו והותאמו מתוך מחקרן של Kurtz & Amzalag (בSHIPOT). ניתן לראות הרחבה על מבנה השאלון בטבלה 2.

טבלה 2. תיאור מבנה השאלון

חלק	שם משתנה המחקר	מספר היגדים	דוגמה להיגדר	סקלה	מהימנות
1) משתני רקע	גיל				
	מגדר				
	שנת לימודים בתואר **				1-7 שנים לימוד **
2) ידע קודם	מספר יח"ל באנגלית				1-5
	מספר יח"ל באנגלית				1-5
	היכרות עם שפות תכנות	16	#C		
	שימוש קודם בקבצי טקסט בתוכנות				
3) ניסיון קודם בשימוש ב-AI *	זמן שימוש ב-AI				משךxDays
	שימושים ב-AI לצרכי למידה	10	פתרונות תרגילים	1-5	0.81
4) הפעילויות הלימודית *	פלטפורמת למידה בזמן הנסיוי		בזום		
	משך הלמידה				

* חלקים אלו נאספו רק ממשתתפי קבוצת הניסוי.

** חלק מהסטודנטים פורשים את התואר על מספר שנים ללימוד

*** השאלון הורכב מחלקים נוספים שאינם מוצגים בטבלה זו מכיוון שהם אינם רלוונטיים למאמר זה.

איסוף וניתוח הנתונים

איסוף הנתונים בוצע על ידי מבחן ושאלון מקוון עליו הסטודנטים ענו מחשביהם האישיים או מטלפונים חכמים. ניתוח הנתונים בוצע ע"י מבחנים סטטיסטיים כגון מבחן T ובדיקה מתאימים פירסום.

אתיקה

כל משתתפי המבחן קיבלו הסבר מפורט על מטרות המחקר ודרך השתתפות בו, בנוסח המשתתפים יכול ליזור עם החוקרת קשר בכל שלב של המחקר ולהפסיק את השתתפותם בו בכל שלב ללא השלוות מפעולה זו. הובטה למשתתפים שלא תהיה כל פגעה בהישגים בקורס במידה והם יחליטו לא להשתתף במחקר. פרטיות וסודיות המידע הובטו בכל שלבי המבחן ואיסוף הנתונים נעשה בצורה אונומית.

מצאים

הישגים אקדמיים

שאלת המבחן הראשונה בבחנה האם קיימים הבדלים בהישגים בין סטודנטים מתחילה לתכנית Novice programmers (בתוכר ראשון שלמדו בקורס מסורתית לסטודנטים שלמדו דרך יציאת מבסס GenAI). שאלת זו נבדקה לפי ביצועיהם של הסטודנטים בבחן. כדי לענות על שאלת מחקר זו נערך מבחן T למקרים בלתי תלויים. לא נמצא הבדל מובהק ($p > 0.05$) בין ציוני 32 הסטודנטים בקבוצת הניסוי ($M = 74.3$, $SD = 10.5$) לבין ציוני 34 הסטודנטים בקבוצת הביקורת ($M = 74.7$, $SD = 12.6$).

בנוסף בדקו גם את זמן הלמידה אותו השקיעו הסטודנטים, בקבוצת הביקורת הוקדו להוראת התכנים שנלמדו שעתיים (120 דקות), זה משך ההוראה שנדרש למרצה עבור הוראת כללי התכנים, ואילו בקבוצת הניסוי זמן הלמידה השניה בין סטודנט לסטודנט על פי צורכו, כאשר הזמן הממוצע היה 49 דקות ($SD = 21.6$). בבחינת הבדל זה נערך T למדגם יחיד. נמצא שזמן הלמידה של הסטודנטים שלמדו בעזרת GenAI היה קצר יותר ($t(27) = 16.95$, $M = 49.37$, $SD = 21.65$) מאשר שלם הסטודנטים בקבוצת הביקורת (120 דקות), ($t(27) = -p < .001$).

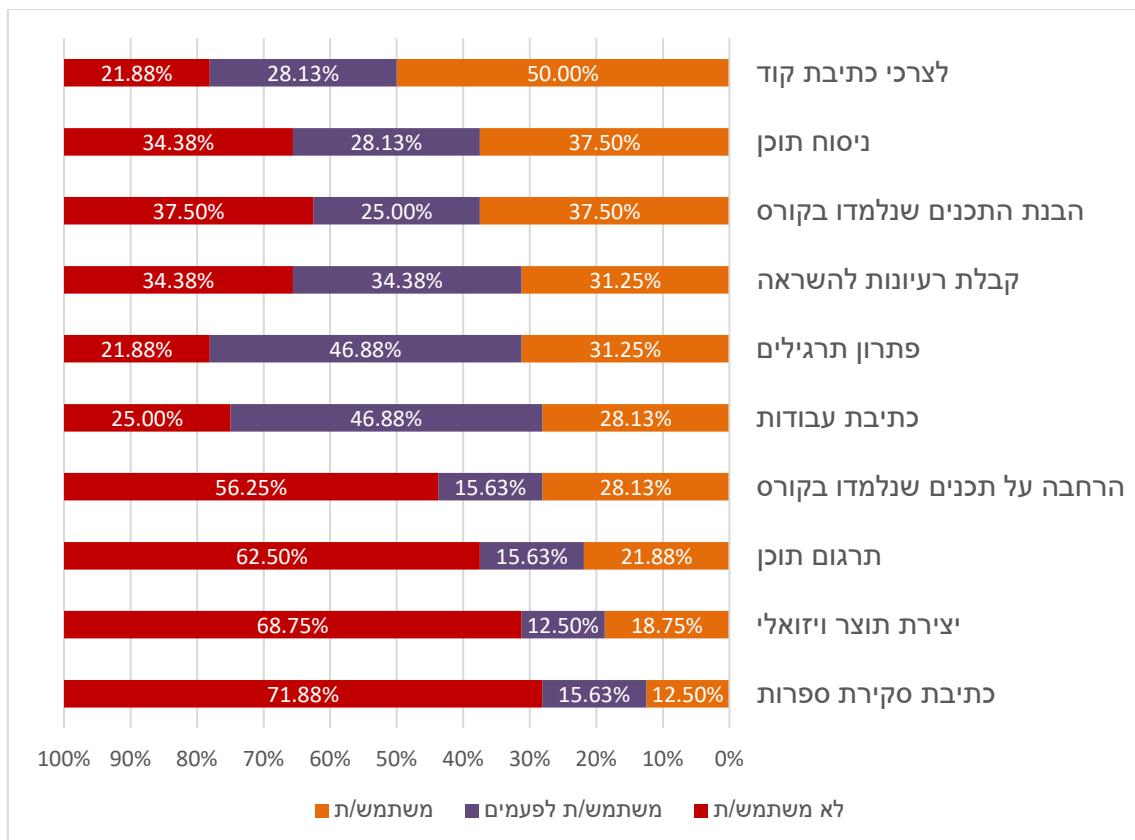
שימושים לימודיים ב-GenAI

בחינת שאלת המבחן השנייה, אילו שימושים לימודיים ב-GenAI מביצעים סטודנטים מתחילה לתכנית Novice programmers (בתוכר ראשון בקורס מסורתית לסטודנטים בקבוצת הניסוי ($n=32$)), השימושים העיקריים שהיוו היו לצרכי כתיבת קוד ופתרון תרגילים, ניתנו לראות את שאר השימושים בטבלה 3 ובאיור 2. הסטודנטים דירגו את מידת השימוש שלהם בסקללה הנעה בין 1 (לא משתמש/ת כלל) ל-5 (משתמש/ת הרבה מאד).

טבלה 3. ממוצעים וסטיות תקן של ההיגדים ששימשו לבחינת שימוש קודם ב-GenAI

היגד	SD	M
לצרכי כתיבת קוד	1.24	3.41
פתרון תרגילים	0.91	3.06
ניסוח תוכן	1.51	2.97
כתיבת עבודות	1.1	2.94
הבנת התכנים שנלמדו בקורס	1.20	2.91
קבלת רעיונות להשראה	1.31	2.81
הרחבה על תכנים שנלמדו בקורס	1.21	2.59
תרגום תוכן	1.37	2.28
יצירת תוכר ויוזלי	1.38	2.09
כתיבת סקירת ספרות	1.22	2.00

מנתונים אלו ניתן לראות שהסטודנטים השתמשו בAI GenAI גם לפני הניסוי, אך שהשימוש איננו גבוה. בצליליה לתוכה השימוש השונים ניתן לראות שהתחומים הבולטים מביניהם הם כתיבת קוד ופתרון תרגילים. בתחתיו השימושים עליהם דיווחו הסטודנטים מופיע שימוש שמיושם עבור כתיבת סקירות ספרות ויצירת תוכרים ויזואליים. שימושים מסווג זה פחות נדרשים מסטודנטים בשנות הראשונה בתואר ראשון במדעי המחשב, ממצאים אלה ניתן גם לראות באירוע 2.

אילור 2. שימושים קודמים ב-AI GenAI של הסטודנטים (n=32)

המדד נع מ-1 לא עוזה שימוש כלל עד 5 משתמש בקורס תכופה. עבור ההציג הגרפית מענים 1 (כלל לא משתמש/ת), 2 (משתמש/ת מעט מאוד) אוחדו לקטgorיה אחת (לא משתמש/ת), ומענים 4 (משתמש/ת), 5 (משתמש/ת הרבה מאוד) אוחדו לקטgorיה אחת (משתמש/ת).

הישגי סטודנטים המשתמשים ב-AI GenAI

בחינת שאלת המחקר השלישית, האם קיים קשר בין ניסיונות של סטודנטים ב-AI GenAI למטרות לימודיות לבין הישגים לאחר פעילות במידה באמצעות ציאט מוביל AI, בוצעה בקרב הסטודנטים מקבוצת הניסוי. בבדיקה זו נמצא קשר שלילי מובהק ($r = -0.354$, $p < 0.05$). הקורלצייה השילילית מראה כי ככל שנייסונים הקודם של הסטודנטים עשיר יותר כך ציונים בבדיקה נמוך יותר.

דיון

מחקר זה בוחן את הקשר בין שימוש בכלי ציאט מוביל AI GenAI לבין הביצועים האקדמיים של הסטודנטים, ובוחן את ההשלכות של שימוש בכלים אלו על הלמידה. תוצאות המחקר מלמדות שאין הבדל משמעותי ביצועים האקדמיים בין סטודנטים שלמדו עם מרצה המלמד בכיתה בקורס המסורתייה לבין אלה שהשתמשו בציאט מוביל AI. שתי הקבוצות השיגו ציונים דומים בבדיקה לאחר הלמידה של אותה יחידת לימוד, מה שמרמז על כך שהכנת הבינה המלאכותית לא שיפרה אך גם לא הפחיתה את יכולת הסטודנטים להבין את החומר.

מצוא חשוב נוסף הוא קיור זמני הלמידה. במחקר זה ראיינו כי למידה באמצעות צ'יאט מבוסס GenAI מאפשרת קיור של זמן הלמידה ללא פגעה בביצועים. מכך ניתן לשער שלכליל בינה מלאכותית פוטנציאלית בהגברת יעילות תהליכי הלמידה, כפי שנמצא גם במחקרים קודמים (Cao et al., 2023; Kazemitaar et al., 2023). מצוא זה יכול לתרמו על חשיבות תכנון חדש של השיעורים וקורסים במערכת ההשכלה היבואה, אשר יפנה זמן ללמידה ויאפשר העמקה בתכני הלימוד, למידת תכנים נוספים שאינם נכנים כיום לתוכנית הלימוד מפאת קוצר זמן או תרגול מיומנויות נדרשות ועדכניות בעולם בו שימוש בצ'יאט מבוסס GenAI הולך להיות חלק בלתי נפרד ממנו (Becker et al., 2023; Finnie-Ansley et al., 2022).

מצאי המחקר אף מלמדים שככל שניסיונות הקודם של הסטודנטים בשימוש בכללי GenAI עשיר יותר כך ציוניהם בבדיקה נמוך יותר. מצוא זה מעלה חשש מהסתמכות יתר של הסטודנטים על הטכנולוגיה ועליה בקנה אחד עם מחקרים קודמים המזהירים מפני הסתמכות יתר על כל בינה מלאכותית בסביבות לימודיות, שבו החידושים של הטכנולוגיה עשויה לגרוע מאיכות הלמידה (Kazemitaar et al., 2023; Shaji, 2023). מנגד, יש לשקלול שמצוא זה יכול לנבוע מאי-תאימות בין מטרות ואופן הלמידה אותו הסטודנטים חווים לבין המשימות הנדרשות מהם, ולא בהכרח להצביע על פגעה בלמידה עצמה של הסטודנטים. לדוגמה, כאשר סטודנטים לומדים עם AI הם לא בהכרח מתרגלים דקויות סיינטקס בכתיבה שלהם, דבר שאכן אינו נדרש מפתחים שעובדים עם טכנולוגיה זו, אך בבחינה הם עשויים להיכשל על שגיאות מסווג זה. לכן יש לבחון האם קיים פער בין תהליכי הלמידה לבחינת הסטודנטים ולחזון האם מפער זה נובעת הנראות של הסתמכות יתר של הלומדים. בניתוחים מצוא זה מדגיש את הצורך בגישה מזונת לשילוב טכנולוגיות AI בלמידה, והтиיחסות של המרצה לשימושים שהסטודנטים מוחזק לכתלי הכתיבה בטכנולוגיה. כלל ממצאי מחקר זה תורמים לגוף הידע החולך וגדל על תפקיד הבינה המלאכותית בחינוך, תוך הדגשת היתרונות והוגבלות של כלים אלה.

מגבליות המחקר

מחקר זה בוצע במשך זמן קצר יחסית הנוגע לשיעור אחד במהלך הקורס אחד. יש לבחון שניINI מסווג זה על משך למידה ארוך יותר ובמגוון קורסים ודיסציפלינות. בנוסף כיתה הניסוי למדת את שאר הקורס עם מרצה שונה מאשר כיתה הביקורת כך שיוכולים להיות פורי של הבנת חומרו הלימוד בין הקבוצות שאינם קשורים לצורת הלמידה החדשה. כמו כן, הסטודנטים בשתי הקבוצות למדו בפתרונות מסווגות מגוונות, חלק בצורה פרוונטלית בכתיבה וחלקם בקרה מקוונת בעקבות המבחן הביטחוני בימדיות ישראלי בזמן ביצוע המחקר, כך שלא הייתה איחידות בכתיבה שתכני הלמידה הווערו לסטודנטים ובאיכות התכנים שהועברו.

מחקרים המשך

מחקרים עתידיים צריכים לבחון שילוב בינה מלאה בתוך הלמידה, לבחון את חווית הלמידה של הלומדים. כמו כן, יש לבחון שילוב מסווג זה גם בתחוםי דעת נספחים בהם הסטודנטים נדרשים לפיתוח מיומנויות שונות. בנוסף יש לבחון האם דרכי הערקה הנוכחית כמו מבחנים ושאלות סגורות תואמות למידה מסווג זה, או שמה יש להתאים לצורת הלמידה החדשה אשר משנה גם את תהליכי הלמידה וגם את המיווינויות הנדרשות מהסטודנטים בשוק העבודה לאחר סיום לימודיהם.

תודות

תודה למיר טובי רוזנברג שאפשר לנו להיכנס לכיתות שלא ולשלב את הסטודנטים שלא בניסוי.

מקורות

קניאל, ש. (2006). *חינוך כונניטיבי לשילטה על התודעה*. רמות. <https://kotar.cet.ac.il/kotarapp/index/Book.aspx?nBookID=92525046>

- Bahroun, Z., Anane, C., Ahmed, V., & Zacca, A. (2023). Transforming Education: A Comprehensive Review of Generative Artificial Intelligence in Educational Settings through Bibliometric and Content Analysis. *Sustainability*, 15(17), 12983. <https://doi.org/10.3390/su151712983>
- Becker, B. A., Denny, P., Finnie-Ansley, J., Luxton-Reilly, A., Prather, J., & Santos, E. A. (2023). Programming Is Hard - Or at Least It Used to Be: Educational Opportunities and Challenges of AI Code Generation. *Proceedings of the 54th ACM Technical Symposium on Computer Science Education V. 1*, 500–506. <https://doi.org/10.1145/3545945.3569759>

- Cao, Y., Li, S., Liu, Y., Yan, Z., Dai, Y., Yu, P. S., & Sun, L. (2023). *A Comprehensive Survey of AI-Generated Content (AIGC): A History of Generative AI from GAN to ChatGPT*.
<https://doi.org/10.48550/ARXIV.2303.04226>
- Creswell, J. W., & Clark, V. L. P. (2007). *Designing and conducting mixed methods research*. Sage Publications, Inc.
- Finnie-Ansley, J., Denny, P., Becker, B. A., Luxton-Reilly, A., & Prather, J. (2022). The Robots Are Coming: Exploring the Implications of OpenAI Codex on Introductory Programming. *Proceedings of the 24th Australasian Computing Education Conference*, 10–19.
<https://doi.org/10.1145/3511861.3511863>
- Freeman, S., Eddy, S. L., McDonough, M., Smith, M. K., Okoroafor, N., Jordt, H., & Wenderoth, M. P. (2014). Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 111(23), 8410–8415.
<https://doi.org/10.1073/pnas.1319030111>
- Kazemitaara, M., Chow, J., Ma, C. K. T., Ericson, B. J., Weintrop, D., & Grossman, T. (2023). Studying the effect of AI Code Generators on Supporting Novice Learners in Introductory Programming. *Proceedings of the 2023 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems*, 1–23.
<https://doi.org/10.1145/3544548.3580919>
- Kolb, A. Y., & Kolb, D. A. (2005). Learning Styles and Learning Spaces: Enhancing Experiential Learning in Higher Education. *Academy of Management Learning & Education*, 4(2), 193–212.
<https://doi.org/10.5465/amle.2005.17268566>
- Medeiros, R. P., Ramalho, G. L., & Falcao, T. P. (2019). A Systematic Literature Review on Teaching and Learning Introductory Programming in Higher Education. *IEEE Transactions on Education*, 62(2), 77–90. <https://doi.org/10.1109/TE.2018.2864133>
- Nelson, G. L., Xie, B., & Ko, A. J. (2017). Comprehension First: Evaluating a Novel Pedagogy and Tutoring System for Program Tracing in CS1. *Proceedings of the 2017 ACM Conference on International Computing Education Research*, 2–11. <https://doi.org/10.1145/3105726.3106178>
- Pears, A., Seidman, S., Malmi, L., Mannila, L., Adams, E., Bennedsen, J., Devlin, M., & Paterson, J. (2007). A survey of literature on the teaching of introductory programming. *Working Group Reports on ITiCSE on Innovation and Technology in Computer Science Education*, 204–223.
<https://doi.org/10.1145/1345443.1345441>
- Prather, J., Reeves, B. N., Denny, P., Becker, B. A., Leinonen, J., Luxton-Reilly, A., Powell, G., Finnie-Ansley, J., & Santos, E. A. (2024). "It's Weird That it Knows What I Want": Usability and Interactions with Copilot for Novice Programmers. *ACM Transactions on Computer-Human Interaction*, 31(1), 1–31. <https://doi.org/10.1145/3617367>
- Robins, A., Rountree, J., & Rountree, N. (2003). Learning and Teaching Programming: A Review and Discussion. *Computer Science Education*, 13(2), 137–172.
<https://doi.org/10.1076/csed.13.2.137.14200>
- Shaji, G. (2023). *The Potential of Generative AI to Reform Graduate Education*.
<https://doi.org/10.5281/ZENODO.10421475>
- Sweller, J. (2015). In Academe, What Is Learned, and How Is It Learned? *Current Directions in Psychological Science*, 24(3), 190–194. <https://doi.org/10.1177/0963721415569570>